

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep.
0030 OSLO

Deres referanse
Vår referanse 20/00357-7
Vår dato 03.02.2021

Fellesorganisasjonen (FO)
Mariboegs gate 13
0183 Oslo

Postadresse:
Pb. 4693 Sofienberg
0506 Oslo

Telefon:
+47 919 19 916

E-post:
kontor@fo.no

Bankgiro: 9001.06.35674

Bankgiro kontingent:
9001.08.71394

Org.nr:
870 953 852 MVA

fo.no

Fellesorganisasjonen (FO)s krav til statsbudsjett 2022 til Finansdepartementet

Fellesorganisasjonen (FO) er fagforening og profesjonsforbund for over 31000 barnevernspedagoger, sosionomer, vernepleiere og velferdsvitere.

Det gode samfunnet kommer ikke av seg selv

FO ønsker et sosialt rettferdig samfunn, bygget på likeverd. En solidarisk velferdsstat er en viktig forutsetning for å oppnå og opprettholde et samfunn som er godt for alle, og som forhindrer ulikhet. FOs profesjoner er vokst fram parallelt med, og utgjør en betydelig del av, den norske velferdsstaten.

I dagens samfunn har sosialpolitikken blitt fragmentert og tilnærmet utradert av andre politikkområder. FO mener man må løse sosiale utfordringer med helhetlige løsninger. Vi ønsker et samfunn basert på tillitt og hvor ansattes kompetanse gir grunnlaget for gode velferdstjenester og ytelser. Det gode samfunnet kommer ikke av seg selv. Det bygges hver dag av menneskene i det.

FOs krav til statsbudsjett 2022:

- **God fordelingspolitikk, levekår og likestilling**
- **Nei til profitt på velferdstjenester**
- **Styrk kommuneøkonomien og kompenser kommunene for alle merkostnader og mindreinntekter ved koronaepidemien**
- **Avslutt avbyråkratiserings- og effektiviseringsreformen**
- **Innfør tillitsreform i offentlig sektor**

God fordelingspolitikk, levekår og likestilling

En velferdsstat bygd på solidaritet og likeverd er en viktig forutsetning for å oppnå og opprettholde et samfunn som er godt for alle. Samtidig er det nødvendig å ha spesifikke ordninger rettet inn mot enkeltpersoner og grupper med særskilte behov. Den skattefinansierte velferdsstaten generelt, og trygdeordninger spesielt, er avgjørende for å oppnå målet om et samfunn der alle har samme rettigheter og

muligheter for å delta. En grunnleggende forutsetning for dette er at skatte- og trygdesystemer har en sterk omfordelende funksjon.

En av velferdsstatens viktigste oppgaver er å ta vare på og sikre levekår og velferd i samfunnet. Et godt offentlig utbygd hjelpe- og tiltaksapparat er en forutsetning for å sikre likeverdige levekår. Å gi barn, unge og voksne i utsatte og sårbare situasjoner hjelpen og levekårene de trenger er viktige investeringer. Velferdsordningene må være universelle og i offentlig regi, supplert av ideelle med langsiktige avtaler når det er hensiktsmessig. Ideelle organisasjoner skal ha stabile vilkår, og ikke underlegges markedsbaserte, kommersielle anbudsordninger

Økonomisk politikk må legge til rette for en rettferdig fordeling av samfunnets ressurser og fornuftig spredning av makt og innflytelse. Staten må ta et overordnet ansvar for forsvarlige arbeidsvilkår for arbeidstakere gjennom en sterk arbeidsmiljølov. FO forventer støtte i kampen for likelønn, forsvarlige arbeidstidsordninger og forsvarlige pensjonsordninger. Forutsetningen må være samspill med partene i arbeidslivet.

Konkurransetsetting og privatisering – profitt på velferdstjenester

FO er bekymret for økt konkurransetsetting og økt bruk av private, kommersielle aktører i velferdstjenestene. Et fåtall store konsern har vokst kraftig i barnevern og pleie- og omsorg de siste årene. Midler bevilget til skattefinansierte velferdstjenester må brukes til drift og utvikling av tjenestene, ikke til privat berikelse og større forskjeller i samfunnet.

Kvalitet skal ha betydning når tjenester konkurransetsettes, men pris har ofte minst like stor betydning. Da presses tjenesteleverandørene til kostnadsutt. Den største utgiften i slike tjenester er lønns- og pensjonskostnader. Konsekvenser blir blant annet redusert bemanning, at ansatte må jobbe mer for mindre lønn og dårligere pensjonsavtaler. FO mener derfor det er stor grunn til bekymring for konsekvensene økt konkurransetsetting og privatisering av velferdstjenester har for kvalitet i tjenestene og ansattes arbeidsvilkår.

Styrk kommuneøkonomien og kompensere kommunene for merutgifter og mindreinntekter ved koronapandemien

Kommuneøkonomien har over tid blitt svekket. Årlige generelle effektiviseringskutt på 0,5 % og få nye midler har gitt en minimal vekst i frie inntekter, for mange kommuner en reduksjon. Kommunene har på relativt kort tid fått store nye oppgaver å ivareta, samt store ekstra utgifter og mindre inntekter som følge av perioden med nedstengningstiltak. Dette er oppgaver som skal håndteres i en allerede presset kommuneøkonomi, og vil særlig ramme pressede velferdstjenester og forebyggende tiltak. Med krav til bemanningsnormer for skole og barnehage har kommunen reduserte muligheter til kostnadsutt på disse områder. Sannsynligvis vil forebyggende tjenester og tiltak og helse- og omsorgstjenestene bli hardest rammet dersom kommune ikke blir fullt ut kompensert for merutgifter i forbindelse med pandemien.

Mange kommuner uttrykker stor usikkerhet knyttet til konsekvensene av økte utgifter og lavere inntekter, og dette gjenspeiles blant annet i vedtatte kommunale budsjett for 2021. FO er svært bekymret for kutt i grunnleggende velferdstjenester og forebyggende tiltak og konsekvenser for større ulikhet på sikt. Kommunene må sikres tilstrekkelig midler til å forebygge korte- og langsiktige konsekvenser og ivareta samfunnets og befolkningens behov for bistand. De må være trygge på kompensering for merutgifter og mindreinntekter, og for mer langsiktige konsekvenser inn i 2022 av nedstengning og smittevernstiltak. Tilstrekkelig med midler må overføres til kommunene. Dette er nødvendig for å utvikle kommunen, bruke den som aktør i motkonjunktur til investeringer og vedlikehold. Det er et nasjonalt ansvar å sikre kritiske

velferdstjenester på et forsvarlig nivå; til skoler, barnehager, barnevern, sosiale tjenester i Nav, rus, psykisk helse og tjenester til personer med utviklingshemning.

Avslutt avbyråkratiserings- og effektiviseringsreformen

Regjeringen innførte i statsbudsjett for 2015 en avbyråkratiserings- og effektiviseringsreform (ABE) hvor alle offentlige virksomheter får redusert sine tildelinger med 0,5 prosent hvert år. FO er særlig bekymret for at offentlige tjenester med arbeidsintensive og brukernære tjenester ikke kan gjøre oppgavene raskere eller med mindre ansattressurser uten at det fører til reduksjon av omfang, kvalitet og arbeidssituasjon for ansatte. På flere slike områder er det tvert imot behov for flere ansatte og økning av tjenestene i årene fremover. Tankesmien Agenda¹ viser til at slike kutt kan være uforutsigbare og komme i tillegg til andre kutt, at de kan gi økte kostnader på sikt for eksempel fordi forebyggende arbeid nedprioriteres og kuttene kan føre til nedprioritering av mer langsiktig endringsarbeid.

Innfør tillitsreform i offentlig sektor

Samfunnsoppdraget til offentlig sektor er å sørge for gode tjenester for alle innbyggerne. Vi har en god offentlig sektor i Norge, men den kan bli enda bedre! Dette mener FO vi kan oppnå gjennom en tillitsreform i hele offentlig sektor. Målet vårt er at tillitsreformen skal munne ut i en god og varig tillitsmodell. Markedsløsninger hentet fra private bedrifter har alt for lenge blitt brukt som styringsverktøy for offentlig sektor. Mål- og resultatstyring har ført til overdrevent fokus på enkelte målbare oppgaver framfor å sikre samfunnsoppdraget.

I en tillitsmodell er grunnmuren Den norske modellen, med små forskjeller og godt samarbeid mellom ansatte, ledelse og politikere. Tillitsmodellen må bygge på en gjensidig tillit mellom innbyggerne, ansatte og politikere. Tillit og faglighet gir gode rammer for offentlig styring. De ansattes kunnskap og kompetanse er offentlig sektors fremste ressurs. I stedet for unødvendig måling og kontroll, må ansatte gis tillit til å utføre arbeidsoppgavene sine.

Viktig grunnlag for modellen er lokalt partssamarbeid, faste ansatte, tjenester i egenregi, tillitsbasert ledelse, samarbeid på tvers, styring og kontroll med om samfunnsoppdraget blir løst på en god måte og kultur for læring.

Med vennlig hilsen

Sign

Mimmi Kvisvik
Forbundsleder

Sign

Anine Terland
Seniorrådgiver

Vedlagt kopi av krav til statsbudsjett 2022 til:

Arbeids- og sosialdepartementet, Barne- og familiedepartementet, Helse- og omsorgsdepartementet, Justis- og beredskapsdepartementet, Kunnskapsdepartementet, Kulturdepartementet og Kommunal- og moderniseringsdepartementet

---

¹ <https://tankesmienagenda.no/notater/ostehovelkutt/>